

Рішення разової спеціалізованої вченої ради № РкД 10527
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач (ка) ступеня доктора філософії Юлія Бачинська,
(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))
1997 року народження, громадянин (ка) України,
(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))
освіта вища: закінчив (ла) у 2021 році Запорізький національний університет
(найменування закладу вищої освіти)
за спеціальністю (спеціальностями) 032 «Історія та археологія»,
(за дипломом)
працює _____ в _____,
(посада) (місце основної роботи, підпорядкування, місто)
виконав (ла) акредитовану освітньо-наукову програму Історія.
Разова спеціалізована вчена рада _____, утворена наказом _____
(шифр ради)

Запорізького національного університету, м. Запоріжжя
(повне найменування закладу вищої освіти, підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

_____ від «04» липня 2025 року № 308
зі змінами (за наявності), внесеними наказом від « » 20 року № ,
у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Каганова Юрія Олеговича, доктора історичних наук, професора, проректора з науково-педагогічної роботи Запорізького національного університету

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Рецензентів - Маклюк Ольги Миколаївни, кандидата історичних наук, доцента, декана факультету історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Черкасова Станіслава Сергійовича, кандидата історичних наук, доцента, завідувача кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, факультету історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Офіційних опонентів - Петренко Ірини Миколаївни, доктора історичних наук, професора, завідувачки кафедри всесвітньої історії, релігієзнавства та методик їх викладання, факультету історії та географії Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Каліщук Оксани Миколаївни, доктора історичних наук, професора кафедри всесвітньої історії, факультету історії, політології та національної безпеки Волинського національного університету імені Лесі Українки

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «20» серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 «Гуманітарні науки»

(галузь знань)

Юлії Вячеславівні Бачинській

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Механізми реалізації гендерної політики

режиму Ф. Франко

»

(назва дисертації)

за спеціальністю (спеціальностями)

032 «Історія та археологія»

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано у (в) Запорізькому національному університеті, м. Запоріжжя

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник (керівники) Фролов Микола Олександрович, доктор історичних наук, професор, радник ректора Запорізького національного університету

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису (наводиться аналіз дисертації щодо дотримання вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами)).

Здобувач (ка) має 3 наукові публікації за темою дисертації, з них 3 (наводиться аналіз наукових публікацій щодо дотримання вимог пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії) (зазначити наукові публікації):

1. Бачинська Ю. В. Формування гендерної ідентичності в контексті націоналістичного дискурсу на прикладі режиму Ф. Франко. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. 2024. № 67. С. 96-102.
2. Бачинська Ю. В. Гендерна стереотипізація образу жінки у кінематографі за часів режиму Ф. Франко. *Intermarum: history, policy, culture*. Житомир : ЖНУ, 2024. С. 197-212.
3. Бачинська Ю. В. Діяльність жіночих організацій Іспанії у період становлення режиму Ф. Франко. *Zaporizhzhia Historical Review*. 2022. №6 (58). С. 398-403.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Голова разової спеціалізованої вченої ради: Каганов Ю. О., доктор історичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Запорізького національного університету: Для нашого університету практика PhD захистів не є новою. І ми за останні роки достатньо активно працюємо в рамках, представлення наукових результатів дослідження за багатьма спеціальностями, які акредитовані в університеті. Але історичні роботи, здебільшого, в наших разових радах захищаються з проблематики історії України. І в нас захисти, які присвячені всесвітній історії, вони до певної міри є такими, нішевими. Можливо, Ольга Миколаївна не погодиться, але я думаю, що кількісно, якщо брати таку вибірку за попередні роки, то я буду правий. І в даному випадку ми говоримо про ексклюзивність роботи, про те, що захищається робота, яка написана з використанням літератури іноземними мовами. Більше того, дисертантка вільно володіє тими мовами джерела яких вона використовує в роботі. І це приклад нині, який треба відзначити, який треба підсвічувати, який вартий схвалення. Тим паче, що основні положення роботи, вони насправду не декоративно, а реально були представлені на міжнародних наукових майданчиках. І це не відомий нам «науковий туризм», а реальні стажування, реальні «Літні школи», це реальні дискусії із зарубіжними фахівцями, в яких пані Юлія брала участь. І тішить, що та

активна інтернаціоналізація Запорізького національного університету, вона знаходить вияв в конкретних історичних дослідженнях. Приваблює, те, що джерельна база роботи, вона не є традиційною. Ми бачимо тут і ігрові фільми, ми бачимо плакати, бачимо інтерв'ю, пресу, тобто робота тяжіє до сучасних європейських практик історіописання, долає певну замкненість такого академічного письма, яке властиво традиціям такої радянської, пострадянської історичної школи. І я впевнений, що про це треба прямо говорити. Крім того, мені сьогодні важливо говорити про те, що робота робить внесок в дослідження, студії щодо тоталітарних практик, тих практик, які на сьогодні посідають не суто академічне місце, а які все більш голосно заявляють про себе на сучасній міжнародній арені. Тими практиками, які кидають виклик взагалі існуванню нашої цивілізації. І тут, я впевнений, голос істориків має бути почутий. І лунало від шановних опонентів, рецензентів побажання видати монографію. Але я думаю, що в нинішню епоху, цифрову епоху тре йти далі: говорити про роль публічного історика, публічного інтелектуала. І прагнути, щоб ці досягнення, вони були відкриті, в сучасних медіа, в соціальних мережах, різних блогах. Щоб пані Юлія не соромилася, а навпаки, була амбітною у представленні своїх результатів, в рамках такого науково-популярного дискурсу, тобто робила все задля того, щоб якомога ширші кола, не лише академічні, були ознайомлені з результатами досліджень. Я впевнений: від цього виграє усе суспільство, яке сьогодні потребує голосу істориків. І це особливо важливо для нашого пораненого українського суспільства нині. Мені приємно сьогодні відзначати особливий рівень роботи, і як гаранту PhD програми «Історія» в Запорізькому національному університеті, яка кілька років тому була акредитована Національним агентством із визначенням «зразкова». І я переконаний, що, зразковість полягає не лише в дотриманні тих політик і процедур, які прописані в положеннях про акредитацію, але і в конкретній якості дисертаційних досліджень, які є ключовим кінцевим продуктом підготовки в аспірантурі того чи іншого здобувача. Тому я думаю, тут сьогодні поєднання усіх складових. Але в будь-якому випадку, пані Юлія випускниця нашої аспірантури. Вона демонструє сьогодні, що та освітня складова – на наш погляд, інноваційна освітня складова, яка була запропонована, вона лягла на ґрунт, справді такого новаторського наукового дослідження. Приємно, що сьогодні ми говоримо про дотримання академічної доброчесності, до певної міри зараз, як за замовчуванням. Тобто, немає жодних сумнівів в тому, що в роботі немає несанкціонованих текстових запозичень. Взагалі ми говоримо про високу академічну культуру, як написання роботи, так і її презентації та представлення. На превеликий жаль, ми знаємо в країні приклади, коли шкутильгає перше або друге, або обидва складники водночас. Тому, шановні колеги, з урахуванням вищезазначеного, хочу висловити власну позицію про те, що я солідаризуюся з думками шановних рецензентів, шановних опонентів, і буду голосувати за присудження пані Юлії ступеня доктора філософії.

Рецензент: Маклюк О. М., кандидат історичних наук, доцент, декан факультету історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету: Шановні колеги, також хочу підтримати. Звісно, також буду голосувати за. Я розумію, наскільки відбулося зростання пані Юлії. Ми трохи раніше її знали, ще як нашу студентку, і зараз радіємо, що наша аспірантура випускає справді науковців європейського рівня. Я неодноразово чула, як пані Юлія презентувала англійською мовою матеріали, публікації за темою дослідження. Я радію тому, що сьогодні, відповідаючи на запитання, зауваження, пані Юлія, як справжній науковець, розуміючи, що треба рухатися далі, треба виправляти, дійсно продемонструвала нам таку позицію, наукову

позицію. І підтримую колег щодо того, що необхідно, звісно, видавати монографію, корегувати і видавати. Тому, що не так багато в нас досліджень молодих науковців такого рівня в Україні. Сподіваюся, що подяку колег з Німеччини ми також отримаємо за те, що вони допомогли з консультаціями, з джерелами.

Рецензент: Черкасов С. С., кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, факультету історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету: Шановні колеги, я думаю, що сьогодні ми маємо всі підстави говорити про майстерне поєднання концептуальної новизни дослідження, обґрунтованих висновків і майстерної презентації одержаних результатів дисертаційної роботи. Я б хотів окремо відзначити той факт, що робота написана не просто з неординарної теми, в неординарній методологічній парадигмі. Ми маємо роботу з гендерної історії, що взагалі є великою рідкістю в історіографії. Ви ще є свідками того, як ця робота, фактично уникає поширеного в сучасній гендерній історіографії обмеження аналізу винятково рамками феміністичних студій, чи фемінізму, а надає абсолютно збалансований формат різних соціальних ролей, як чоловічої, так і жіночої, і не зводиться до дослідження прав жінок винятково. І для мене це величезний плюс. Мені здається, що це варте підкреслення. Слід окремо відзначити, що в цілому, аксіологічно робота написана у гуманістичній парадигмі і логіка аналізу звертається до системи загальнолюдських цінностей, таких як гідність, свобода, рівність, право на самореалізацію, повага до людської особистості. Все це зробить роботу надзвичайно сучасною. Все це зробить роботу надзвичайно сучасною. І таке ціннісне підґрунтя надає роботі глибини і забезпечує зв'язок історичного знання з актуальними моральними і соціальними викликами сьогодення. Тож, я безумовно підтримую роботу пані Юлії і бажаю подальших успіхів у дослідженнях цієї теми.

Офіційний опонент: Каліщук О. М., доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії, факультету історії, політології та національної безпеки Волинського національного університету імені Лесі Українки: Я відразу скажу, що я теж буду голосувати за присудження пані Юлії ступеня доктора філософії. Поєднання фахового рівня, на якому виконана робота, поєднання сміливості до певної міри дослідницької займатися абсолютно новими, цікавими темами, які в собі приховують виклики, в тому числі мовні. Про що сьогодні неодноразово говорили. Це дуже важливі властивості і вміння для дослідника і це, очевидно, в пані Юлії є. Я хочу відзначити справді високий фаховий рівень і неординарність запропонованої теми, чого іноді нам бракує насправді. Сподіваюся, що, як вже казали ще перед тим колеги, оскільки тема, абсолютно надзвичайно цікава, актуальна – робота побачить світ у вигляді монографії. Пані Юлія продовжить свої дослідження і, власне, тут уже в неї широке поле для розширення. Ми вже сьогодні їй накидали, аби їй було тільки снаги і бажання. Тому, як то кажуть, перспективи в неї великі. Хочу подякувати колегам за таку плідну роботу і можливість долучитися до старту, сподіваюся успішного старту наукової кар'єри пані Юлії, яка уже заявила про себе як про професійну особу.

Офіційний опонент: Петренко І. М., доктор історичних наук, професор, завідувачка кафедри всесвітньої історії, релігієзнавства та методик їх викладання, факультету історії та географії Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка: Я хочу насамкінець зазначити, що справді, дисертаційне дослідження Юлії Вячеславівни Бачинської «Механізми реалізації гендерної політики режиму

Ф. Франко» справляє позитивне враження. Передусім, ця робота відзначається високою якістю дослідження. Джерельна база, історіографія, а також висвітлення задач, мети дослідження у основних розділах і параграфах дисертації, які завершені логічними висновками. Відчувається, що дисертантка має належний науковий рівень. Вона вміє працювати з джерелами і тим паче я хочу підкреслити, що надзвичайно важливе - це джерела іноземного походження. А для цього, передусім, треба або якісно володіти мовою, або залучити якісний переклад, тим паче іспанською мовою. А також залучені джерела іншими іноземними мовами, англійською мовою та французькою мовою. Це надзвичайно позитивно і безумовно, що ця робота є певним кроком у нашій вітчизняній історичній науці. Робота якісна, робота дуже хороша, робота написана прекрасною науковою мовою. І ми сьогодні були свідками того, як впевнено давала відповіді на питання Юлія Вячеславівна. Відчувається її зануреність в цю проблематику, вона перейнялась дійсно цією темою. І безумовно, в майбутньому вона стане прекрасним викладачем, стане прекрасним науковцем, талановитим науковцем. І я сьогодні дійсно вітаю Запорізький національний університет, наших прекрасних колег, факультет історичний із тим, що ви виховали таку прекрасну і таку розумну аспірантку. Науковому керівнику, передусім, велика подяка, безумовно, членам одноразової спеціалізованої вченої ради за те, що такі якісні роботи завжди захищаються. Вони дуже цікаві - повірте мені. Вони дуже інформаційно насичені, а головне, що вони відзначаються високим рівнем новизни і ступенем аргументованості висновків. Тому я сьогодні підтримую і буду голосувати за те, щоб дійсно Юлія Вячеславівна отримала абсолютно заслужений, високий науковий ступінь доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія». І безумовно, закликаю це зробити наших шановних колег.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада 10527
(шифр ради)

присуджує

Юлії Вячеславівні Бачинській

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань

03 «Гуманітарні науки»

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями)

032 «Історія та археологія»

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Окрема думка члена разової ради додається (за наявності).

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Юрій КАГАНОВ

(власне ім'я та прізвище)

